

Podplukovník Ing. RTDr. Vladimír Hájek:

Násilný přechod německé divise přes řeku s pomocí lehkých převážecích prostředků.*)

(Aplikační cvičení.)

(Militär-Wochenblatt 1933.)

N á m ě t: Jižní skupina modré armády, složená ze II. sboru (4., 5. a 6. div.) a I. sboru (1., 2. a 3. div.), pronásleduje nepřítele ustupujícího na severovýchod. Stav 6. divise dosažený 10/5 v 13 hod. znázorňuje obr. 1.

Letecké snímky řeky Werry ukazují hojnost křovin na j. břehu sv. od Aue a čerstvě vykopané zákopy sv. od Niederhone. Snímek krajiny u Eschwege je nejasný.

10/5 ve 13 hod. došel veliteli 6. divise tento sborový rozkaz:

II. sbor.

Berka, 10/5, 12.15 hod.

6. divisi.

1. armáda porazila nepřítele na celé frontě. Nepřítele neprodleně pronásledujte a zničte.
2. V jižní skupině přiblížil se II. sbor v poledne v čáře Kreutzburg—Neutra—Reichensachsen (poslední místo viz mapku). I. sbor svým východním křídlem (3. div.) pokračuje v útoku po obou stranách Abterode.
3. Úkol jižní skupiny je co nejdříve dosáhnout jižních břehů řeky Werry a proniknout směrem na hluboko do boku nepřítele. Na řece Werre je třeba počítat se silnějším odporem nepřítele.
4. II. sbor se zmocní ještě dnes jižních břehů Werry a vykoná veškeré přípravy k násilnému přechodu, který započne zítra.
5. Cíl útoku:
 4. divise:
 5. divise:
 6. divise: řeka Werra mezi Jestädt—Frieda (viz mapka).
6. Hranice útokových pásem jako dosud.
7. 6. divisi dorazí do 18 hod. do Sontra tyto posilové prostředky: III. děl. oddíl 160 (2 kan. a 1 lehká houf. baterie), I. děl. oddíl 66 (těžké motor. houfnice).
8. Letecký průzkum podle zvláštního rozkazu.
9. S. ve 13 hod. do Nesselröden.

Gen. X.

Dodá kpt. gšt. X., pisemně.

Poznámky:

1. Složení žen. prap. 6: a) 3 žen. roty (pěší), 1 motorisovaná, b) mostová souprava:

I. část: pontonová kolona o 3 četách (6 + 6 + 8 pontonových vozů, každá četa 2 vozy kozové, 2 propulsory) se 100 m mostu 4 t, 80 m 8 t, 2 kladkové přivozy, 2 motorové čluny;

II. část: plováková kolona. Plováková četa se 24 velkými plováky vždy po 3 na voze. Četa útokových lávek se 6 čtyřspřežnými vozy, každý s 25 m = 150 útokové lávky (nebo 66 malých plováků);

c) lehká žen. kolona: složení neudáno.

Dále třeba předpokládat tyto lehké převážecí prostředky: u každé ženijní roty: 6 velkých a 3 malé plováky, u p. praporů: 6 velkých plováků.

2. Stav vojsko (vlastních a nepřítele): pro paměť.
3. Letecká situace: červené letectvo silné. Vlastní situace: pro paměť.
4. Řeka Werra je podle zpráv asi 50—60 m široká a 2—2.50 m hluboká. Dno písčité, rychlost proudu odhadnuta na 1.2—1.5 m.

*) Náčrtky a mapka podle Przegląd wojskowo techniczny 1934. Cvičení popsáno v stručném výtahu. Místa udána, jen pokud jsou na přiložené mapce.

5. Povětrnost: Zrána silné mlhy, pak zachmuřeno, sucho, slabý východní vítr. V noci s 8. na 9. května nový měsíc. Východ slunce 4.18 hod., západ 19.47 hod.
6. O všestranné zásobování je postaráno. Doplnění munice za časného rána 11/5, pak dostatečně zásobování.

Úloha: Nařízení velitele 6. divise na základě rozkazu sboru pro další vedení boje k dobytí jižních břehů řeky Werry.

Přípravný rozkaz k průzkumu pro násilný přechod 11/5.

Provedení:

Ústně styčnému důstojníku p. pl. 18 (ten si stručně poznamenává):

„Odevzdejte veliteli p. pl. 18 tento rozkaz:

1. Armáda vítězí na celé frontě. U Minden byla překročena Werra. Pravé křídlo I. sboru (3. div.) po obou stranách Abterode postupuje na sever. Útok p. pl. 16, jakkoli je nepřítel jižně od Werry zdánlivě slabý, pokračuje pomalu. II. sbor zamýšlí zítra vynutit si přechod přes řeku Werru. Úkol 6. divise je rychle vyčistit jižní břehy Werry tak, aby se ještě dnes získalo dosti času k přípravám na násilný přechod. P. pl. 18 bude zasazen k útoku nalevo od p. pl. 16.

Hranice: pro paměť.

Cíl: Werra v úseku Eschwege—Niederhonne.

Rychle započít! P. pl. 16 útočí znovu, nejpozději, jakmile p. pl. 18 překročí silnici Reichensachsen (viz mapka) —Wipperode.

III. děl. odd. 6 zůstává přidělen.

2. žen. rota k dispozici žen. praporu do Ötmannshausenu (viz mapa).

Přiděluji 6 velkých plováků (bez zákopníků) od plovákové čety z Reichensachsen.

SPO. 6 postupuje na Nierderhonne.

Další rozkazy následují písemně.

Hranice a cíle si zakreslil styčný důstojník do mapy.

2. Telefonicky veliteli p. pl. 16:

1. armáda na všech stranách vítězně postupuje. U Minden vynucen přechod přes Veseru.

Právě došlý rozkaz velitelství sboru nařizuje na zítřek násilný přechod Werry. Čekáme na ní silný odpor.

6. divise vyčistí ještě dnes jižní břehy Werry od nepřítele. Za tím účelem zasazují p. pl. 18 vlevo od p. pl. 16.

Hranice:

P. pl. 16 útočí nejpozději, jakmile p. pl. 18 se svými předními částmi překročí silnici Reichensachsen—Wirperode (asi ve 14.30 hod.).

Je velmi důležité co nejdříve před soumrakem dorazit na Werru tak, aby se mohl ještě dnes provést průzkum pro násilný přechod.

Velitel děl. pl. 6 s oběma děl. oddíly je vám pro útok až k Weře přidělen.

Přiděluji 6 velkých plováků z plovákové čety (bez zákopníků) z Reichensachsen (j. okraj).

3. Písemně motocyklistou na SPO. 6:

Krátká orientace o situaci a nařízení podle 1. a 2. SPO. 6 pronikne k Niederhonne s úkolem získat výhled na severní břehy Werry.

4. Ústně veliteli žen. praporu 6:

„Žen. prap. 6 (bez lehké žen. kolony a most. soupravy) postoupí za pokračujícího útoku p. pl. 16 a 18 do Vogelsburku k dispozici vel. divise. Mostová souprava (bez plovákové čety) postoupí pak do Ötmannshausenu, plováková četa do Reichensachsen (jižní část). Přidělte po 6 velkých plovácích z plovákové čety (bez ženistů) p. pluku 16 a 18 k průzkumu Werry. Pěší pluky si je odeberou z Reichensachsen. Lehká ženijní kolona zůstává u Berneburku. 2. žen. rotu ponechá p. pl. 18 v Ötmannshausenu k dispozici žen. praporu“.

5. Veliteli p. pl. 17 ústně (byl sem povolán a orientován): P. pl. 17 zůstává zatím v ubytovacích prostorech. Silnice uvolnit! Zamýšlím posunouti do sítání p. pl. 17 do prostoru Vogelsburg-Wein. B.-Reichensachsen (osady vyjímaje) tak, aby mohl zrána být připraven k zasazení východně nebo západně od Eschwege.

Průzkum pro p. pl. 17 provádět ihned za útokem p. pl. 16 a 18 tak, aby bylo zajištěno přesunutí pluku za noci.

6. Ústně veliteli div. dělostřelectva:

V zájmu rychlého účinku proti slabému nepříteli neměním přidělení dělostřelectva p. pl. 16 a 18. Dejte však připravit spojení tak, aby bylo možno palebné soustředění před každý plukovní úsek.

Po dosažení Werry zamýšlím vám opět podřídit gros dělostřelectva. Vaše první úloha bude ochrana pluků na Weře.

II. děl. oddíl po odpočinku může být zasazen.

Zařídíte přísunutí děl. oddílů přidělených od sboru.

7. Ústně veliteli spojovacího oddílu 6:

Spojovací oddíl připraví přeložení SV. divise do prostoru Vogelsburg. P. pl. 18 telefonicky připojit. Spojení pro velitele div. děl. podle jeho rozkazů.

Č. j. / oper.

10/5 hod.

Přípravný rozkaz k průzkumu pro násilný přechod Werry 11/5.

(Připraví se podle návrhu vel. dělostřelectva a vel. žen. prap. 6.)

1. Třeba počítat s dodatečnou obranou nepřitele na Weře.
 2. II. sbor provede zítra násilný přechod Werry. 6. divise v úseku Aue—Niederhone.
 3. 6. divise zamýšlí, pokud průzkum nezpůsobí změnu, útočit s těžištěm sil na západě.
- Zasazení jednotek jako dosud. Zesílený I/17 p. prap. u Jestädt na místě SPO. 6.

Předpokládané první cíle:

p. pl. 16: Hassel—Kuppe,

p. pl. 18: Grebendorf (mapa) —Deutscher Kpf.

I/17. p. prap.: Jestädt (mapa), později Motzenrode.

Hranice: Asi silnice Reichensachsen—Eschwege—Pfaßschwende (pro pěší pluk 18).

Předpokládané rozdělení ženijních jednotek a materiálu:

p. pl. 16: 1 žen. rota, 1 četa pontonové kolony (8 pontonů), asi $\frac{1}{2}$ plovákové čety, $\frac{1}{2}$ čety útokových lávek;

p. pl. 18: 2 žen. roty, 2 čety pont. kolony (kromě prostředků daných I./17.

p. prap.), $\frac{1}{2}$ plovákové čety, $\frac{1}{2}$ čety útokových lávek.

I./17. p. prap.: 1 četa 4. motor. žen. roty s plováky této roty, 1 kozový a 2 pontonové vozy mostové soupravy.

4. Je třeba prozkoumat:

- a) pro zesílený p. pl. 16: přechodové poměry a ochrannou palbu v úseku Werry Frieda (v to) — vnitřní město Eschwege (mimo); pro zesílený p. pl. 18: totéž. Navazuje na p. pl. 16 až k ohybu Werry těsně Jestädt.

Především je důležité zajistit dostatečnou palebnou ochranu k překonání roviny s. a sz. od Eschwege.

Pro průzkum přidělují:

p. pluku 16: velitele 1. žen. roty,

p. pluku 18: kpt. gšt. X. jako průzkumný orgán vel. divise a velitele 2. žen. roty.

Dělostřelecká podpora obou pluků za průzkumu jejich přidělenými lehkými děl. oddíly.

Sraz podle nařízení vel. pluků.

- b) SPO. 6 zjistí možnosti přechodu u Niederhone pro I./17. p. prapor. Tento prapor vyšle svůj průzkumný oddíl SPO. 6 tak, aby mohl být orientován ještě před soumrakem (předběžná informace telefonicky).
 - c) Velitel divisního dělostřelectva: příprava dělostřelecké ochrany pro obranu a útok. Úkoly dělostřelectva pro útok zejména:
 - a) podpora p. pluků, zvláště p. pl. 18 při překročení údolí Werry s. od Eschwege,
 - b) palebné soustředění na krajinu Krebendorf a Deutscher Kpf.,
 - c) zabránění event. bočnímu postřelu z Kahlen B. a výšin sz. se připojujících a z. od Schwebda,
 - d) zdolání objevených nepřátelských baterií a pozorovaten.
 - d) Velitel žen. praporu 6: Způsob přísunu převážecího materiálu za noci do úseků p. pluků. Průzkum místa stavby mostu v obou úsecích. Výpomocný materiál jako náhrada pontonových mostů.
5. Provedení průzkumu tak, aby co se týká jednotek a nářadí, mohl být skončen do úsvitu 11/5.
6. Hlášení výsledku průzkumu do 21.30 hod. k Dom. Vogelsburku.
7. Četným hlídkováním, zejména za noci, i přelouváním zjišťovat stav nepřátelské obrany.

8. K zesílení obranné palby se přiděluje p. pl. 18 rota těžkých kul. od III./17. p. praporu, jež se přisune do hodiny.... do Reichensachsenu. Je k dispozici jen pro jižní břeh. Její přisunutí provede p. pl. 18.
9. SV. divise: Dom. Vogelsburg.

Dostanou:

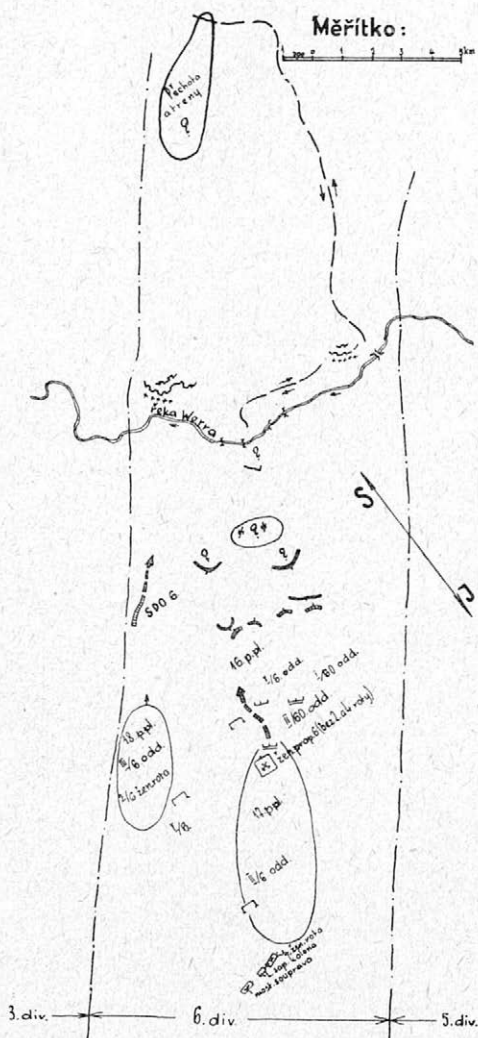
Následkem zasazení p. pl. 18 měl útok divise rychlý úspěch. V 17 hod. vyhodil nepřítel do povětří mosty na Weře a v 18 hod. dosáhly oba p. pluky a SPO. 6 svými předními jednotkami jižních břehů Werry. Pokusy přejít řeku hlídkami selhaly v nepřátelské palbě. Za soumraku boj ustal.

Připravený rozkaz pro průzkum byl vydán v 15 hod. Výsledky průzkumu byly dodány velitelství divise mezi 20. a 21. hod. Obsahovaly zprávy, že mezi Aue a Frieda je krajina pro nepřitele nepřehledná. Úseky silnic vedoucí z Eschwege na jih do Langheimu a Reichensachsenu vidí nepřítel s výšin s. od Werry. Krajina skýtá v zářezích a křovinách dosti ochrany proti pozorování. Vrch Leucht B. značně vyčnívá z roviny. Přisunutí jednotlivých pontonových vozů je možné. Palebná postavení pro t. kulometry a minomety velmi četná. Krajina mezi Leucht B. a Niederdünzebrachem na sv. vedoucí silnici k Weře skýtá četné křoviny a malé skupiny stromů. Výhodně odtud není úkrytu. U nádraží Eschwege a západně od něho skýtají domy a dvory, rovněž výšiny k jihu vystupující četné možnosti umístění převážecích prostředků a k palebné ochraně. V. od Niederhone málo skrytu. Po obou stranách Niederhone—Jestädt až na Werru odvodnění s četnými hlubokými příkopy.

Dělostřelecké pozorování, zejména v záp. části pásma divise, příznivé z vysoce položených domů v Eschwege. Leucht B. je zalesněn a nehodí se pro zřízení pozorovatelů. Nepřítel, jak se zdá, zřídil ústupové postavení teprve na výšinách s. od Werry. Na Weře toliko silnější zajištění.

Krajina odpovídá celkem leteckým snímkům podrízených 9/5 a osobnímu průzkumu provede-

Povšechná situace 6. divise před zahájením útoku 10. V. ve 13 h.

nému velitelem divise. Vhodné místo pro stavbu mostu je v. od Eschwege.

V 21 hod. jsou jednotky rozloženy takto (obr. 2): P. pl. 16 na Leucht B. a po obou stranách. 1 zesílená rota obsadila Aue.

P. pl. 18 z. od Eschwege (vnitřní město).

Oba pluky jsou značně učleněny do hloubky.

P. pl. 17 (bez 1 praporu) u Wichmansdorfu. Zesílený I./17. p. prapor je na pochodu do Niederhone, aby vystřídal SPO. 6. Je mu podřízen III. děl. odd. 160.

SPO. 6 ještě v Niederhonu a na výšinách sz. Jakmile jej vystřídá I./17. p. prap., shromáždí se v Niddawitzhausenu a je k dispozici vel. divise.

Dělostřelectvo: I. děl. odd. 6 a těžká houfnicová baterie. II./6. a III./6., I./60. bez 1 baterie v prostoru jz. část Eschwege—Steinröllchen—Heiligenstok pod velením vel. děl. pl. 6.

Zbytek dělostřelectva pod velením vel. děl. pl. 60 s. a sz. od Vogelsburku pro palbu proti bateriím a k zasažení do boje pěchoty.

Baterie z největší části zajely do postavení za tmy.

V 21 hod. se dalo na pochod a podřízeno: k p. pl. 16 do prostoru Kl. Leucht B.—Eschwege (vých. část): 1. žen. rota, 1 četa pontonové kolony, 1 vůz s plováky, $\frac{1}{2}$ čety útokových lávek;

k p. pl. 18 do prostoru Felsenkeller—Zgl. Wbh. jz. od Eschwege: 2. a 3. žen. rota, 2 čety pontonové kolony (bez materiálu, neboť jej odevdaly), 3 vozy s plováky, $\frac{1}{2}$ čety útokových lávek.

K p. praporu I./17. do Oberhone: 1 četa 4. motor. žen. roty s převážecími prostředky roty, 1 kozový a 2 pontonové vozy.

K 21. hod. započala znova palba.

V 21.30 hod. došel rozkaz velitelství sboru, který určil jako předvídanou hodinu násilného přechodu 11/5 v poledne (rovněž vzhledem na stav munice).

6. divisi byly přiděleny pro násilný přechod 2 letadla.

Rozkaz velitele divise.

Na základě průzkumu vydal velitel divise tento celkový rozkaz:

6. divise.

SV. Dom. Vogelsburg,

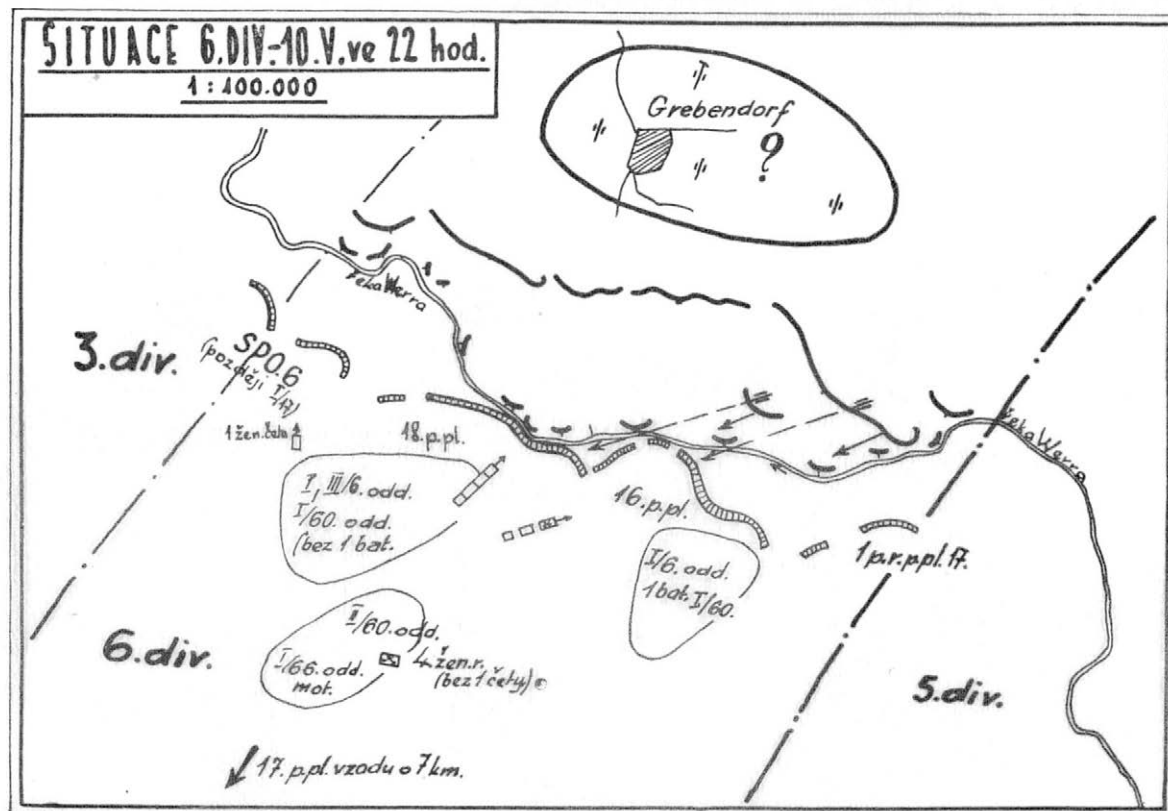
Č. j. / oper.

10/5, 22.30 hod.

Rozkaz pro přípravu k násilnému přechodu 11/5.

1. Nepřítel hájí postavení na Weře. Větší odpor zamýšlí před 6. divisi pravděpodobně teprve až na výšinách s. od údolí Werry. Na řece a v rovině severně ležící jen silné předsunuté bojové skupiny. Na výšinách sz. od Friedy a ve Schwedě, jak se zdá, jsou palebná postavení pro bočný postřel.
2. Jižní skupina dosáhla všude Werry. Jinak u armády nic nového. II. sbor útočí 11/5 v x hodin (pravděpodobně v poledne) a obchvátí jeho východní křídlo.
3. 6. divise do svítání se připraví tak, aby mohla v x hodin svými hlavními silami překročit Werry v úseku Niederdünzabach (v to) — ústí Landwehr. Těžisko útoku nejprve u p. pl. 18. Pohotovosti musí být dosaženo do 4 hod.
 1. cíl: čára Hassel—Kuppe—Deutscher Kopf. Čára vyražení: silnice Niederhone, Eschwege—jižní okraj Eschwege (vnitřní město) — silnice Eschwege, Niederdünzabach, Aue.
4. Zamýšlené rozdělení sil a úkoly:
 - a) Útočná skupina p. pl. 16. Velitel: velitel p. pl. 16. Jednotky: p. pl. 16 a 1./6. žen. rota.

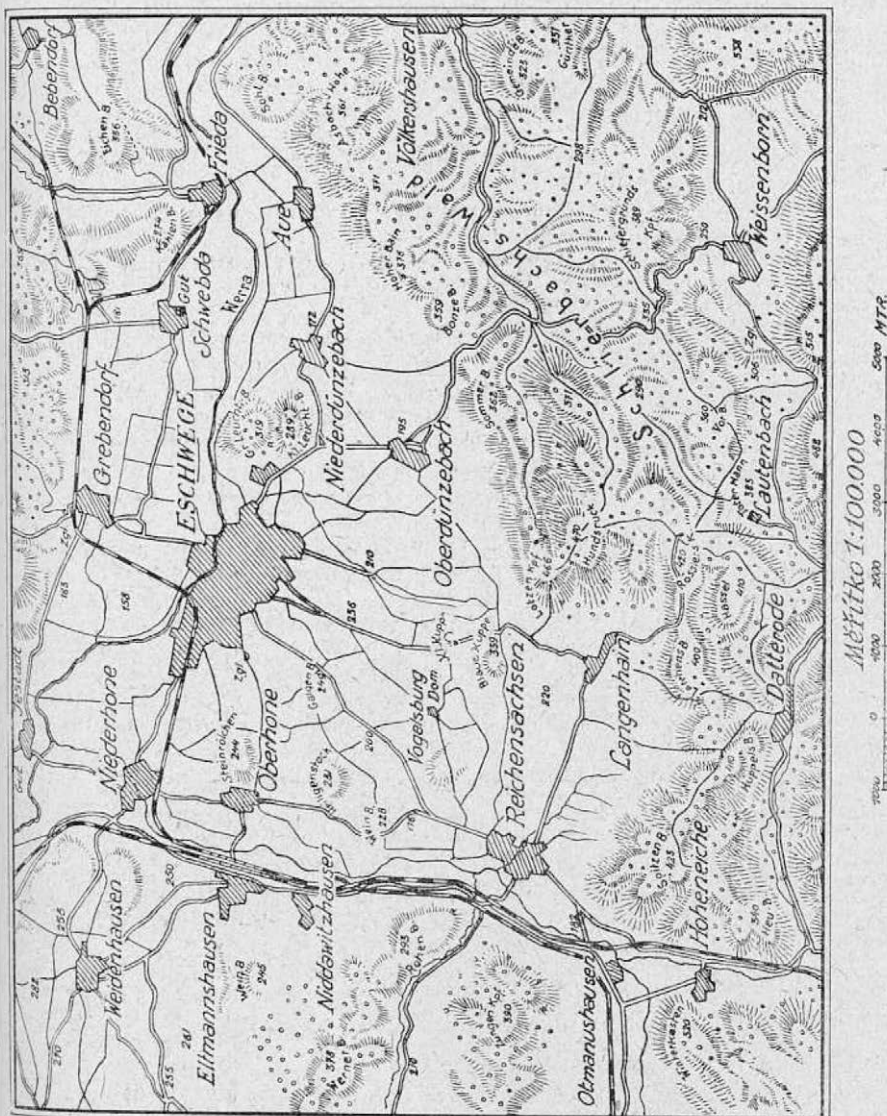
K článku podplukovníka RTDr. Vladimíra Hájka: Násilný přechod německé divise přes řeku s pomocí lehkých převážecích prostředků.

Obr. 2.

Podrobná situace 6. divise 10. V. ve 22 h. při dosažení řeky Werry (příloha na mapku obr. 3).

Materiál: 3. pontonová četa (bez jednoho kozového vozu a 2 pontonových vozů), 3 vozy plovákové čety, $\frac{1}{2}$ čety útokových lávek, plováky 1./6. žen. roty a 3 praporů p. pl. 18, 2 propulsory, 1 kladkový přívoz.

Obr. 3.

Mapka pro průsvitku (obr. 2).

Úkoly: Vyrazit z prostoru po obou stranách Gr. Leuchtberku, rychle se zmocnit lesního okraje sv. od Grebendorfu a Hassel-Kuppe, aby se vyloučil bočný postřel p. pluku 18 nepřítelem. Bočný postřel ze Schwebdy pěchotou je třeba rovněž zamezit.

Hranice mezi p. pl. 18: Dom. Vogelsburg—vých. okraj vnitřního města Eschwege—vých. okraj Grebendorfu...

b) Útočná skupina p. pl. 18. Velitel: vel. p. pl. 18.

Jednotky: p. pl. 18, 2./6. a 3./6. žen. rota (velitel: velitel 2./6. žen. roty).

Materiál: 1. a 2. pontonová četa (bez materiálu daného I./17. p. praporu), 5 vozů plovákové čety, $\frac{1}{2}$ čety útokové lávky, plováky 2./6. a 3./6. žen. roty a tři praporů p. pl. 18, 1 kladový přívoz, 3 propulsory, 1 motorový člun.

Úkol: Vyrazit ze záp. okraje Eschwege. Pluk se zmocní nejdříve Grebendorfu a Deutscher Kopf a vybojuje si potom východ z lesnaté krajiny s. od Grebendorfu ve směru na Volkerode. Hranice nalevo I./17. p. praporu: Oberhone—Jestädt, Motzerode (osady mimo).

- c) Útočná skupina I./17. p. prapor. Velitel: vel. I./17. praporu.

Jednotky: zesílený I./17. p. prap., III. děl. oddíl 160, 1/3 mot. 4./6. žen. roty.

Materiál: 1 kozový vůz, 2 pontonové vozy, 1 propulsor, plováky 4./6. žen. roty a I./17. p. praporu.

Úkol: zesílený I./17. p. prap. zůstává nejprve přímo přidělen vel. divisi: připraví se k útoku u Niederhone.

Úkol praporu: dobýt Jestädtu a dále Motzenrode jako podpory p. pluku 18 při útoku na Deutscher Kopf. Začátek útoku pravděpodobně půl hodiny před započítáním útoku p. pl. 16 a 18.

K a) — c): Pěši pluku a I./17. p. prapor si prisunou samy přidělené převážecí prostředky.

5. Dělostřelectvo: P. pl. 16 zůstává odkázán na I./6. děl. odd., p. pl. 18 na III./6. děl. oddíl. III./160. děl. oddíl je přidělen I./17. p. praporu.

Rozčlenění dělostřelectva tak, aby se daly řešit tyto úlohy:

- a) zamezení bočního účinku ze Schwebdy a s výšin sv.;
 - b) od X hod. do X + 5 min. postřel rozpoznaných nepřátelských cílů před p. pl. 16 a 18. Nejprudší ničivou palbou;
 - c) podpora p. pl. 16 a 18 za útoku. Těžiště u p. pl. 18, zejména při dobývání Grebendorfu. Bočný postřel z Deutscher Kopf. proti p. pluku 18 a I./17. p. prapor umlčet;
 - d) útok p. praporu I./17. na Jestädt třeba podporovat dalším děl. oddílem. III./160. děl. oddíl zůstává u I./17. p. praporu i při jeho postupu s. od Werry;
 - e) zajistit postřel baterií, jež se objeví za boje.
- Pro každý úsek p. pluku zajistit brzkou přepravu dělostřelectva na sev. břeh.
6. Děl. odd. 6 proti letadlům zajistí nejdříve přípravy a později přechod přes Werru.
7. Velitel ženijního praporu připraví pro pokračování útoku stavbu 4 t pont. mostu. Veliteli divise zůstává přiděleno u Dom. Vogelsburku 2/3 motor. 4./6. žen. roty, 2 kozové vozy, 2 pontonové vozy a 1 motorový člun.
8. Spojovací oddíl spojí SV. vel. divise s veliteli útočných skupin, s velitelem žen. praporu 6 (Cgl. Eschwege) a s SV. vel. p. pl. 17. Zajistit včasné spojení se sev. břehem Werry.
9. SV. velitele divise zůstává s počátku Vogelsburg.

Další průběh situace:

V 8 hodin hlásil telefonicky velitel p. pl. 18, že důstojnická hlídka hlásí z Grebendorfu, že nepřítel ve 4 hod. ustoupil a že jeho hlídky z Grebendorfu měly v 8 hod. následovat za plukem. Proto nařídil velitel pluku okamžité zahájení přechodu. Před úsekem p. pl. 16 přeplula silná hlídka s těžkým kulometem na 2 plovácích bez odporu. V 7.30 přestala mlha.

Velitel divise se rozhodl k okamžitému přechodu p. pl. 16 a 18 a I./17. p. praporu v jejich úsecích a k pronásledování nepřítel. Dále nařídil stavbu mostu v úseku p. pl. 16, po kterém přejde nejprve motor. ženijní rota, zbytek SPO. a zesílený p. pl. 17 (bez I./17. p. praporu). Při tom pokračovat v převážení p. pl. 18 a I./17. p. praporu.

Za tím účelem dal toto nařízení:

1. Telefonicky útočným skupinám, ústně veliteli div. dělostřelectva a veliteli p. pl. 17:

Nepřítel vyklidil Werru. 6. divise pronásleduje. Ihned nastoupit do příkazných pásem. Minimální cíl nejdříve krajina Wiezenfeld a krajiny východně od ní. Silnice Schwebda—Pfaßschwende pro pl. pl. 16. I./17. p. prapor přejde u Jestádtu a dobude nejdříve Volkerode. SPO. přeplove asi od 9.15 hod. Werru u p. pl. 18, který dá k dispozici 1 soulodí. Jakmile bude postaven most (asi ve 12 hod.), přejdou jako první motor. žen. rota, zbytek SPO. a zesílený p. pl. 17. P. pl. 17 (bez praporu I/17), zesílený jedním lehkým děl. oddílem a 10 cm baterií podle nařízení velitele děl. stojí v 11 hod. u Felsenkelleru připraven k přechodu Werry. Spojení s velitelem žen. praporu 6 u místa stavby mostu jz. od Schwebdy.

2. Písemně na SPO. 6:

Ihned překročit linii a zjistit, kde je nepřítel. Hlášení na zpravodajskou ústřednu divise ve Schwebdě. Gros SPO. přeplyne ihned u p. pl. 18 Werru a vyrazí přes Wiesenfeld na Bertenrode. P. pl. 18 dá k dispozici 1 soulodí. Zbytek od 12 hod. před p. pl. 17 přes most v. od Eschwege. 4./6. motor. žen. rota následuje ihned po dokončení mostu přes Pfaßschwende a je přidělena především k odstranění překážek na silnicích.

3. Ústně veliteli spojovacího oddílu:

Spojovací oddíl 6 zřídí ihned v úseku p. pl. 16 zpravodajskou ústřednu ve Schwebdě. P. pl. 16 dostal pokyny převést co nejdříve váš personál a materiál. Nové SV. divise Felsenkeller.

4. Útočným skupinám a veliteli žen. praporu 6:

Ihned začít stavět most v. od Eschwege. Zálohy ženistů jsou k dispozici. K stavbě mostu použít nejprve materiálu p. pl. 16 a pak teprve materiálu p. pl. 18. Od 10.30 hod. disponuje všemi zasazenými ženisty a žen. materiálem velitel žen. praporu 6. Materiál, kterého není zapotřebí na stavbu mostu, je k dispozici útočným skupinám. 4./6. motor. žen. rota (bez částí u I./17. p. praporu) především pro odstranění překážek před SPO. 6 a překročí jako první válečný most a dosáhne přes Pfaßschwende SPO. 6, který je zasazen na Bernterode.

5. Radiotelegraficky veliteli sboru:

Nepřítel počínaje 4. hod. vyklidil Werru. Divise pronásleduje směrem na Geisleden. Zasazení letectva žádoucí.

Rozprava německého autora (ve výtahu).

Thema cvičení: Přípravek k plánovitému násilnému přechodu řeky a přechod do pronásledování následkem změněné situace.

Průzkum pro přípravy k přechodu:

Protože se divise má připravit k přechodu již v noci s 10. V. na 11. V., zasazuje se ihned další p. pluk (p. pl. 18) a zříkáme se soustředění dělostřelectva v rukou velitele div. dělostřelectva, jen aby se získala větší rychlost. Z téhož důvodu se posunuje žen. prapor co nejvíce dopředu a proto také se předčasně nařizuje průzkum pro přípravu p. pl. 17. Všeobecný průzkum a letecký průzkum byl dříve proveden. Rozdělení žen. jednotek a materiálu odpovídá těžišti útoku z. od Eschwege. Situace u ostatních divisí je taková, že ztíží budou moci 10. V. odpol. provést průzkum, poněvadž mají obtížný terén. Naproti tomu 6. divise má nejprůzračnější terén a mohla provést průzkum do setmění 10. V. Přes to však by ani 6. divise nemohla za svítání 11. V. započít přechod, neboť baterie zajely do postavení teprve za noci s 10. a 11. V. a nemohly by za svítání podporovat útok bez předcházející orientace a zaměření.

Provedení přechodu: Jakmile se zjistí, že nepřítel ustoupil od řeky, třeba bez váhání překročit k přechodu a nečekat až na nařízenou hodinu H. Proto také velitel divise schválil samostatné rozhodnutí velitele p. pl. 18 k přechodu. Především vysílá kupředu SPO. a nařizuje ihned stavbu válečného mostu, přes který posílá motorisovanou žen. rotu, kterou měl v záloze, aby dostihla SPO. a odstraňovala mu překážky z cest a silnic. Mezitím se ovšem stále převáží (převážení soulodími je ovšem velmi zdoluhavé). Veliteli žen. praporu dává k dispozici všechny jeho jednotky a materiál, pokud se jimi nepřeváží v úsecích obou p. pluků.

Úvahy polského recensenta (ve výťahu).

Polský autor uvádí tyto zajímavosti:

1. Velké množství žen. materiálu v divisi i velký počet žen. rot (4 roty, z toho 1 motorisovaná) překvapuje.

Podle uvedeného příkladu by měla německá divise: mostovou soupravu, 92 velkých plováků, 12 plováků malých, 150 m normované útokové lávky.

2. Pěší prapory mají po 6 velkých plovácích, což je zvláštnost. Mají zajisté svoji pionýrskou čet, tedy v divisi je snad 9 čet pionýrských. Pontony byly přiděleny plukům, neboť mají zařídit převážení soulodími.

3. Rozkazovací technika je velmi rychlá, neboť místo dlouhých celkových písemných rozkazů používá se tu ústních a telefonických rozkazů. Úplný písemný rozkaz se vydává dodatečně.

4. Velitel žen. praporu nemá mnoho práce, neboť žen. jednotky a materiál je přidělen k disponování velitelům p. pluků. Teprve jakmile jde o pronásledování, řídí velitel žen. praporu stavbu mostu a dostává pod svou moc jak zálohu ženijní, tak i nepoužité žen. jednotky a materiál pro převážení, což se však pro zdoluhavost redukuje na nejmenší míru.

Z á v ě r r e d a k c e.

Cvičení je příkladem energického postupu proti nepříteli, který se chystá hájit řeku slabými prvky. Rychlé dispoice dávané ústně, telefonicky a styčnými důstojníky, uspišující rychlé provedení útočných akcí, jsou největší předností cvičení. Bohatě vybavení divise lehkými převážecími prostředky, jakož i rozdělení pontonové kolony do tří čet i organizace 6 vozů každý s 25 m normované útokové lávky, umožňuje rychlé přidělování těchto prostředků jednotlivým p. plukům. Ty jsou ostatně vybaveny i vlastními převážecími prostředky v každém praporu, takže mohou převážet průzkumné hlídky bez jakéhokoli vyčkávání na žen. roty. Určení hodiny H na poledne je v dané taktické situaci dobře odůvodněno, ač není míněno jako schema. Jelikož však nepřítel 11./V. ve 4 h sám ustoupil, místo násilného přechodu nastává ihned zrána pronásledování.